

Jessica Martin Da Silva, diseinatzailea

“Jendeak ikusten gaitu gurpildun aulkian ia mugitu gabe eta pentsatzen du inutilak garela”

Jessica Martin irundarrak 24 urte ditu eta garun-paralisia du jaiotzetik. %95eko elbarritasuna dauka, gurpildun aulkian mugitzen dute eta apenas hitz egin dezake. Baina ez zaitzatela aurreiritziek engaina: bere egunerokoa ohean irudikatu baduzu, oker zabiltza. Buruan janzten dioten likornioari esker, idatziz komunikatu ahal izateaz gain, arroparako diseinuak egiten ditu, bigarren liburua ari da idazten eta ilustratzen, erakusketa egin berri dute bere margolan eta diseinuekin, hainbat enpresa eta proiektuentzako logoak egin ditu... “Bestela aspertu egiten naiz”, dio.

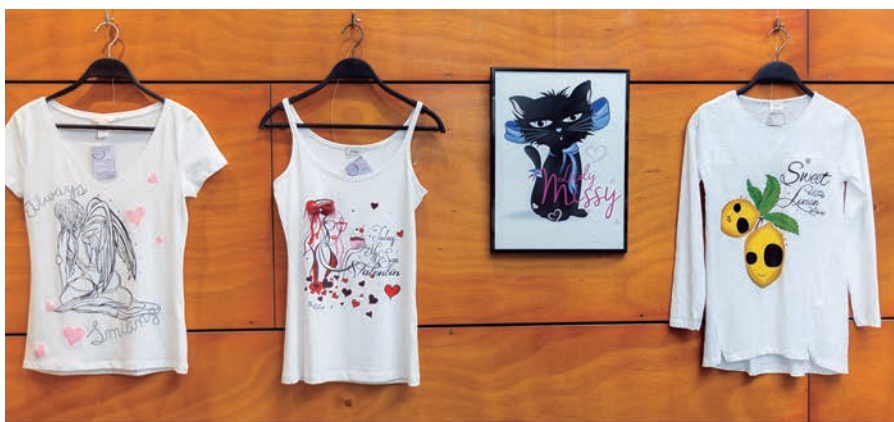
Mikel Garcia Idiakez

@mikelgi

ARGAZKIAK: DANI BLANCO

Jendeak bera ikusi eta “ai, gaixoa” esatea gorroto du. Hala dio bere bizipenei buruz idatzi zuen liburuan (*Desde otro punto de vista*). Orain haurrentzako liburu bat ari da idazten eta ilustratzen,

baina bere pasioari muzin egin gabe: zapatila, jaka, abaniko edota kamisetarako diseinuak egitea. Pertsonaia propioa ere sortua du (Poño izeneko marrazkiak) eta diseinuak ikusgai eta

salgai ditu berak egindako webgunean (ropadejessi.com). Hainbat enkargu jaso ditu dagoeneko.

Elkarriketa idatziz egin dugun arren, elkar ezagutzeko hitzordua Irungo Martindozenea gaztelekuan jarri dugu, bertan erakusketa antolatu baitute Jessica Martinen lanekin. Diseinuari buruzko tailer bat ere eman die gazteei. Pertsonalitate handiko emakumea da, perfektionista eta alaia. Arte grafikoei buruzko ikasketak ari da burutzen, eta aurretik animazioa eta 3D ikasketak eginak ditu, baita gradu bat ere, Arte Grafikoe-tan. Bi urteko gradua hirutan ateratzera behartu zuen administrazioak, erritmoa jarraitzeko gai izango ez zela ondorioztatuta, baina lezioa eman zien Jessica Martinek: klaseko nota onenak atera zituen.

Administrazioak pentsatu zuen ezingo zenuela gradua bi urtetan atera. Elbarriei buruzko ezjakintasun handia dago?

Nire ustez bai. Jendeak ez du gu ezagutzeko tarterik hartzen, eta gero hala-koak gertatzen dira.

“Elbarri” etiketa jarri diotelako, bere gaitasunak gutxietsi eta aukerak eman ez dizkiotelako... jendea bere ametsak gauzatu gabe geratzen dela uste duzu?

Bai, argi eta garbi. Jendeak ikusten gaitu gurgildun aulkian ia mugitu gabe eta pentsatzen du inutilak garela, edo ez garela gai hainbat gauza egiteko. Kale-

Jessica Martinek berak sortua da Poño estiloa: “Istoria kuriosoa da, Poño sortu nuen egunean katarroarekin nengoelako, inspiraziorik gabe. Pentsatu gabe margotzeari ekin nion...” eta halaxe jaio zen irundarraren zigilu pertsonala (ikus eskuineko orriko irudiak). Goian, erakusketako hainbat lan; eskuineko orrian, besteak beste berak idatzi eta ilustratutako liburuak ikus daitezke: ‘Experiencias’ eta haurrentzako egiten ari den beste bat, katu baten istorioa.

tik baldin banoa eta norbait hurbiltzen bada nire gurasoekin edo laguntzen ari zaidan pertsonarekin hitz egitera, 5 urteko ume bati bezala zuzentzen zaizkit, eta atzetik dator betiko galdera gorrotagarri hori: “Hitz egiten al du neskatok?”, “ulertzen al du?”. Ongi ahoskatu ahalko banu, bati baino gehiagori argi utziko nioke ez naizela haiek uste duten modukoa.

Zure liburuan kontatzen duzu kritika eta irainei kasurik ez egiten eta bullyingari aurre egiten ikasi zenuela. Ez zen prozesu erraza izango.

Ez, ez da gauza erraza, eta niretzat ere ez zen batere erraza izan. Zorionez, une gogor horietan lagun on batzuk ere banituen, eta nire familia, jakina, baina familiak ez zuen inongo momentutan jakin zeinen gaizki ari nintzen pasatzen. Pixkanaka, nire burua onartzen hasi nintzen, naizen bezalakoa onartzen, eta norbaitek adarbakar deitzen bazidan (likornioa ia denerako erabili behar nuen

lako), edo lau-hanka (gurgildun aulkian joateagatik) edo “The Ring-eko neska” (nire barre eskandalosoagatik)... azkenetarako nire erantzuna izan zen: “Bai! Eta zer? Arazoren bat duzu horrekin?”. Nire bizitzaren kontrola hartzea eta *abusoiei* eta jazartzen nindutenei aurre egitea izan zen gakoa: jakinaraztea eta ulertaraztea ezin nindutela eta ezingo nindutela inoiz gehiago menpean hartu (eta gurgildun aulkiarekin oinen bat edo beste zapaltzea ere lagungarria da; gero nahigabe izan dela esan eta kito). Nire kasuan, halakoen aurrean irakasleek ez zuten ezer egin, eta behin eta berriz esan arren jaramonik egiten ez dizutenean, azkenean zure kabuz ekiten diozu edo hondora zaitzaten uzten duzu. Nik erabaki nuen nire kabuz ekitea.

Zein esanahi du zuretzat margotzeak, diseinatzeak? Nola lagundu dizu zure bizitzan?

Ez dit lagundu, besterik gabe nire pasioa da. Niretzat marrazten jartzea da beste mundu batean egotea, kolorez eta sormenez beteriko mundu batean. Erlaxatzeko edo isolatzeko beharra dudanean, margotzen hasten naiz. Arropa eta osagarrien gainean marraztea, eta ordenagailuan diseinuak eta ilustrazioak egitea ez dira gauza bera; margotzeko menpekoagoa naiz, gurasoen edo beste pertsonaren baten laguntza behar dudalako pintzela aldatzeko edo potean pintura gehiago botatzeko. Hori bai, likornioa

jantzi eta tableteko arkatza ipintzen badidate, orduak eta orduak bakarrik eman ditzaket tabletean eta ordenagailuan diseinatzen edo ilustratzen.

Poño izena darama zure zigilu pertsonalak (begitatzat bi biribil beltz dituzten pertsonaiak, bata bestea baino handiagoa). Zer dago pertsonaia hauen atzean?

Historia kurioa da, Poño sortu nuen egunean katarroarekin nengoelako, inspiraziorik gabe. Pentsatu gabe margotzeari ekin nion, hiru borobil eta marrazto bat (ahoa), eta emaitza gustatu zitzaidanez, bukatu arte jarraitu nuen. Gero, nire aitak ikusi zuen eta esan zidan, "hori poño bat da!", eta izen horixe geratu zitzaion. Ez du esanahirik, eta batez ere kamiseta eta jantzietan marrazten ditut.

Zein da zure inspirazio iturria, zure prozesu sortzailea?

Tim Burtonen pertsonaia eta pelikula guztiak ditut inspirazio iturri. Baita beldurrezko pelikulak ere, edo erromatarren garaikoak, eta batez ere fantasiazko pelikulak. Nik neuk dudana sormenak asko laguntzen du; batzuetan harritu egiten naiz marrazten dudanarekin! Prozesua oso sinplea da: burua zuri utzi eta irudimenari hegan egiten uzten diot. Nabarduretan arreta handia jartzen dut, baina egun txarrak ere baditut, diseinu oinarritzakoagoa egin eta kito, eta hara, jende batek horiek gustukoago ditu.

» "Nire bizitzaren kontrola hartzea eta *abusoiei* aurre egitea izan zen gakoa: ulertaraztea ezingo nindutela menpean hartu. Gurpildun aulkiarekin oinen bat edo beste zapaltzea ere lagungarria da; gero nahigabe izan dela esan eta kito"

» "Burua zuri utzi eta irudimenari hegan egiten uzten diot. Batzuetan harritu egiten naiz marrazten dudanarekin!"

» "Ez dut uste ezereen beldur naizenik. Egokiagoa litzateke esatea hainbat kezka ditudala, esaterako pentsatzea 'zer ekarriko dit etorkizunak?'"

Zeintzuk dira zure ametsak? Diseinuaren arloan lan egiten ikusten duzu zure burua?

Diseinatzaile profesionala izan nahi dut, bai diseinatzaile grafiko, bai modako diseinatzaile. Arazo bakarra da ezin ditudala eskuak erabili arropa egiteko, baina pozarren hartuko nuke norbaitek esatea: "Aizu, nire bilduma berrirako hainbat eredu ordenagailuz diseinatzea behar dut, negoziatuko dugu?". Gauza zaila dago eta halakorik suertatuko ez balitz, buruan dudana beste aukera da ipuinentzako ilustrazioak sortzea, edo marka korporatiboak, logotipoak... Zure galderari erantzunez, bai, ikusten dut nire burua diseinuaren arloan, eta esperantza dut hor lan egiteko.

Eta zeintzuk dira zure beldur nagusiak?

Zer da benetan beldurra? Beldurra iluntasunari, bakardadeari, porrot egiteari... Nire buruari galdetzen diot beldur errealik ba ote dugun. Nik adibidez pailazoei, likantropoei, urakan-haizeei diet beldurra, baina ez dut uste beldur errealak direnik, nik neuk sortutako beldurrak baizik, mota jakin bateko hainbeste film ikusteagatik. Beldurra bakarrik geratzeari, beharbada? Egia esan, gurasoak beti alboan izan ditut, behar izan dudana guztietan... Ez dut uste ezereen beldur naizenik, egokiagoa litzateke esatea hainbat kezka ditudala buruan, esaterako pentsatzea "zer ekarriko dit etorkizunak?". ■